

milieutips

Grote schoonmaak voor het milieu

In de afdeling schoonmaak van om het even welke supermarkt is het aantal producten niet meer te tellen. Al dan niet verpakt in blitse flacons wedijveren ze met elkaar in onmisbaarheid. Ogenscheinlijke onmisbaarheid, want de meeste gespecialiseerde reinigingsmiddelen zijn perfect vervangbaar door een degelijke zeep of door natuurlijker producten (zoals azijn) die het milieu veel minder schade berokkenen. Schoonmaken zonder schuldgevoel tegenover plant en dier is dus geen sprookje.

Schoonmaken belast het milieu, altijd. Zelfs al gebruik je uitsluitend water, dan nog breng je het in een vervuilde vorm in het milieu. Daar zitten bacteriën klaar om het vuil af te breken. Reinigingsmiddelen maken het schoonmaken zelf misschien gemakkelijker, maar de schoonmaak van het milieu wordt er een stuk moeilijker op. De gebruikte producten moeten immers óók afgebroken worden. Daar krijgen de bacteriën het knap moeilijk mee, vooral door tekort aan zuurstof. Onder dat zuurstofgebrek lijden ook hogere levensvormen (planten, dieren), als ze al niet regelrecht vergiftigd worden door de geloosde reinigingsmiddelen, de toevoegingen daaraan of de afbraakproducten ervan. En dat wil je toch niet op je geweten?

Laat je niet bedotten!

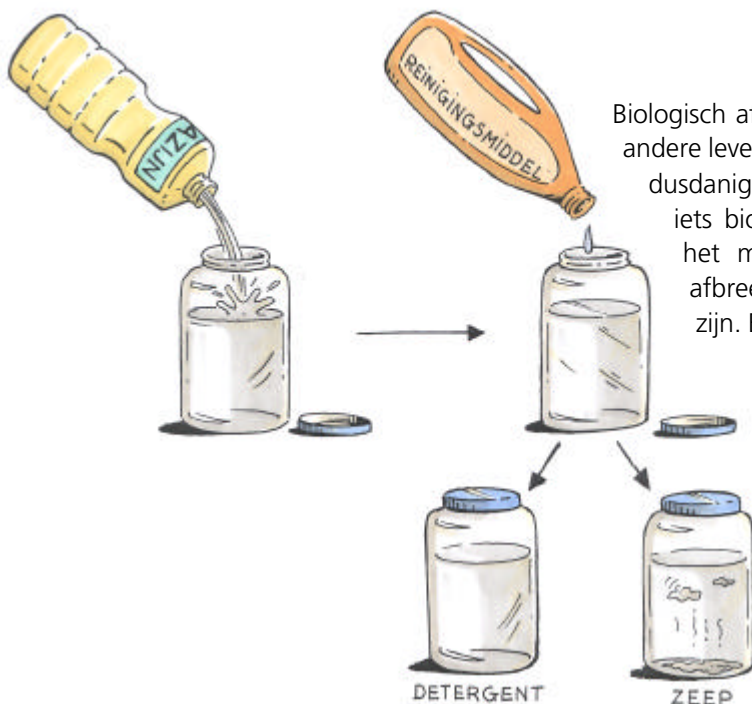
Zet de gedachte uit je hoofd dat reclame je informeert - dat is pas een sprookje. Reclame (in tijdschriften, op etiketten, op de televisie én in video's in de supermarkt) wil maar één ding: de verkoop van een product bevorderen.

Maar kijk eens naar de kleine lettertjes op de verpakkingen van al die uiterst doelgerichte ruiten-, tegel- of kunststofreinigers: over de actieve ingrediënten zijn ze meestal erg vaag. Dat wettigt het vermoeden dat de actieve stoffen allicht onderling verwisselbaar zijn of misschien zelfs gewoon dezelfde. Maar met een ander geurtje en een ander kleurtje lijkt het een ander product. En jij maar kopen!

Ook wie bewuster met reinigingsmiddelen wil omgaan, is niet veilig voor reclame. Vaak suizen woorden als biologisch, ecologisch, natuurlijk en milieuvriendelijk je om de oren zonder duidelijke motivering - behalve dan: meer verkopen aan mensen die aardiger willen zijn voor het milieu.

Biologisch afbreekbaar

Biologische afbreekbaarheid is een centraal begrip bij de vraag naar het al dan niet milieuvriendelijk karakter van een reinigingsmiddel.

Biologisch afbreekbaar is elke stof die door bacteriën en/of andere levensvormen kan worden 'opgegeten' zodat ze (als dusdanig) 'verdwijnt'. Het is echter geen toverwoord: dat iets biologisch afbreekbaar is, betekent nog niet dat het milieuvriendelijk is. De producten waarin een afbreekbare stof uiteenvalt kunnen op zich schadelijk zijn. Bovendien kan de afbraak zeer veel tijd in beslag nemen of grote hoeveelheden zuurstof vergen - die daardoor verloren gaan voor bv. waterplanten en vissen. Voor schoonmaakmiddelen bepaalt de wet dat, om 'biologisch afbreekbaar' te mogen heten, binnen een bepaalde tijd ten minste 90% van de wasactieve stof afgebroken moeten zijn. (De resterende procentjes kunnen dan nóg erg schadelijk zijn, zeker als er veel van het product gebruikt wordt.)

NOG EEN PAAR TIPS

- Voorkomen is beter dan genezen. Regelmatig de wc-pot even schrobben voorkomt de vorming van hardnekkige kalkaanslag. Een roostertje in de afvoer belet de doortocht van haar, stukjes groente of ander vast afval dat de sifon kan verstopen.
- Vaak volstaat een louter 'mechanische' ingreep: schuren, schrobben, schrapen... En voor verstopte gootstenen: een ontstoppings slang of rubberen zuignap hanteren of de sifon losschroeven en ledigen.
- Koop nooit 'speciale' reinigingsmiddelen als je niet eerst eens hebt geprobeerd met een gewoon huishoudmiddeltje - water, azijn, bruine zeep.
- Kies een zo eenvoudig mogelijk product, zonder extraatjes zoals kleurstoffen, parfums, glansmiddelen of ontsmetters.
- Doseer voorzichtig: méér product is niet noodzakelijk beter, en al helemaal niet voor het milieu.

Wasactieve stof?

De wasactieve of oppervlakte-actieve stof is het ingrediënt dat het vuil oplost en zwevend houdt (in sop). Tegenwoordig gaat het vaak om stoffen die afkomstig zijn uit aardolie, synthetische producten die zeer lastig af te breken zijn in het afvalwater. Wasactieve stoffen van plantaardige oorsprong (kokos- of palmolie bijvoorbeeld) zijn over het algemeen goed afbreekbaar. Lang niet altijd valt echter uit de verpakking af te leiden of de wasactieve stof zo'n plantaardige zeep is dan wel een synthetisch detergent. Dat kun je op een eenvoudige manier zelf achterhalen. Giet

azijn in een glazen bokaal met een deksel. Voeg er wat van het product aan toe; een poedervormig product los je eerst op in water. Als het product oplost in de azijn, bevat het een synthetisch detergent. Bevat het zeep, dan treden onmiddellijk uitvloeking en een neerslag op. Nu even schudden. Geen schuim? Dan bevat het product alleen zeep. Wel schuim: dan zit er een synthetisch detergent in. (Een combinatie van beide kan ook: er treedt dan zowel uitvloeking én schuimvorming op.)

Andere tips, bv. over regenwatergebruik en textielwas, vind je op de website van de provincie Vlaams-Brabant: www.vl-brabant.be/leefmilieu. Of vraag ernaar bij je gemeentebestuur